

ODPIS

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 1992 r.

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie Ośrodek Zamiejscowy
w Lublinie, w składzie następującym:

Przewodniczący s.NSA M.Kierek /spr/

Sędziowie NSA L.Fijałkowski

L.Żukowski

Protokółant: J.Domański

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 1992 r.

przy udziale -

sprawy ze skargi Prezydenta Miasta Lublina

na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Lubelskiego

z dnia 19 listopada 1991 r. Nr Or.VII-0136/b/56/91/92

w przedmiocie stwierdzenia nieważności uchwały Nr XXI/199/91

Rady Miejskiej w Lublinie z dnia 17 października 1991 r.

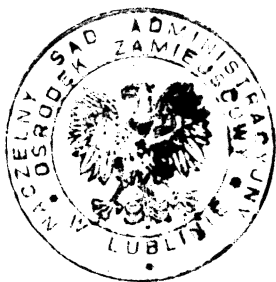
w sprawie podziału Lubelskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciep-

łej i wydzielenia z przedsiębiorstwa Zakładów Energetyki Ciepłej

w Lubartowie i Łącznej

- skargę oddala -

kg.

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem stwierdzam
Sekretarz *Kaier*

U z a s a d n i e n i e

Zaskarżonym rozstrzygnięciem nadzorczym podjętym na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 i art. 98 ust. 1 w związku z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit "i" ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym /Dz. U. Nr 16, poz. 95 z późn. zm./ Wojewoda Lubelski stwierdził nieważność uchwały Nr XXI/199/91 Rady Miejskiej w Lublinie z dnia 17 października 1991 r. w sprawie podziału Lubelskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Lublinie i wydzielenia z LPEC Zakładów Energetyki Ciepłej w Lubartowie i w Łęcznej.

Zaskarżona uchwała w § 1 stwierdza, że wyraża się zgodę na podział przedsiębiorstwa pod nazwą LPEC w Lublinie poprzez wydzielenie Zakładów Energetyki Ciepłej w Lubartowie i w Łęcznej oraz nieodpłatne przekazanie Zakładu w Lubartowie wraz z mieniem stanowiącym jego wyposażenie Gminie Lubartów /oraz gminie Kock i gminie Ostrów/; nieodpłatne przekazanie zakładu w Łęcznej wraz z mieniem stanowiącym jego wyposażenie gminie Łęczna i gminie Puchaczów. Wykonanie uchwały powierza się zarządowi Miasta Lublina.

W uzasadnieniu decyzji stwierdza się, że taka regulacja prawna narusza przepis art. 18 ust. 2 pkt 9 lit "i" cyt. ustawy, stanowiący o wyłącznej właściwości rad gmin w sprawach tworzenia, likwidacji i reorganizacji przedsiębiorstw zakładów i innych gminnych jednostek organizacyjnych oraz wyposażenia ich w majątek.

Uchwała ta narusza także art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych /Dz. U. z 1981 r. Nr 18, poz. 80 z późn. zm./ w związku z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych /Dz. U. Nr 32, poz. 191 z późn. zm./

W świetle powołanego wyżej przepisu art. 18 ust. 1 cyt. ustawy łączenie i podział przedsiębiorstwa zarządza organ założycielski.

A zatem Rada Miejska nie "wyraża zgody" na podział, lecz

podejmuje w tym zakresie merytoryczną decyzję przy czym jeżeli byłaby inicjatorką takiej restrukturyzacji przedsiębiorstwa, podjęcie uchwały w sprawie podziału musi być poprzedzone uzyskaniem zgody rady pracowniczej przedsiębiorstwa na jego dokonanie. Następnym uchwały w sprawie podziału przedsiębiorstwa powinno być utworzenie nowych przedsiębiorstw. Zgodnie bowiem z brzmieniem § 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1981 r. w sprawie wykonania ustawy o przedsiębiorstwach państwowych /Dz. U. z 1981 r. Nr 31, poz. 170 z późn.zm./ podział przedsiębiorstwa polega na utworzeniu dwóch lub więcej przedsiębiorstw na bazie określonego majątku. Utworzenie nowych jednostek przez organ, który dokonał podziału jest także niezbędnym warunkiem dla skutecznego przekazania na rzecz innych gmin mienia komunalnego w postaci wydzielonych i zorganizowanych jego składników m.in. zespołu środków trwałych i obrotowych.

Po otrzymaniu rozstrzygnięcia nadzorczego Rada Miasta Lublina upoważniła Prezydenta Miasta Lublina do wniesienia skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Prezydent w skardze wnosi o uchylenie rozstrzygnięcia i stwierdza, że przypisywany uchwale zarzut niezgodności z przepisami opiera się na ^{nadaniu} ~~na~~ uchwale innego sensu prawnego od rzeczywistego. Wojewoda opierając się na powołanej podstawie prawnej uchwały niewłaściwie przyjął, że przedmiotem jej jest podział przedsiębiorstwa prowadzący do powstania dwóch lub więcej podmiotów, osób prawnych. Organ nadzoru nadał uchwale inne od zamierzonego przez Radę znaczenie dot. wyrażenia zgody na podział przedsiębiorstwa.

Właśnie z faktu, że Rada nie postanowiła w uchwale, że dokonuje się podziału, lecz wyraziła jedynie zgodę na podział, oraz ze zwrotu o nieodpłatnym przekazaniu wydzielonych z LPEC zakładów gminie Lubartów i Łącznej wynika, że celem normatywnym uchwały nie jest podział LPEC-u jako osoby prawnej lecz zbycie gminie Lubartów i Łączna zakładów jako zorganizowanych części mienia LPEC w Lublinie, a zarazem mienia "komunalnego" w rozumieniu art. 43 cyt.

ustawy o samorządzie terytorialnym, a więc podział przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55¹, 55² i 75¹ K.C.

Ważność zatem przedmiotowej uchwały nie powinna być oceniana na podstawie przepisów o podziale przedsiębiorstw, lecz w świetle przepisów dotyczących zbywania składników majątku przedsiębiorstw komunalnych i mienia komunalnego.

3. Zważywszy na to, że art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29.04.1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości /tj. Dz. U. Nr 30, poz. 127 z 1991 r./ przewiduje nieodpłatne przekazywanie pomiędzy gminami nieruchomości gruntowych, dopuszczalne jest również przekazywanie nieodpłatne pomiędzy gminami innych składników majątkowych, w tym stanowiących zorganizowaną całość a więc składników przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55¹.

Skoro jednak zakłady /przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55¹ K.C. są częścią majątku przedsiębiorstwa komunalnego, jako osoby prawnej, a zarazem z mocy art. 43 ustawy o samorządzie terytorialnym mieniem gminy, to do takiego przekazania niezależnie od uchwały Rady Gminy wymagana jest, wyrażona we właściwy sposób, wola organów tego przedsiębiorstwa.

Bez względu więc na to, czy podstawę przedmiotowej uchwały stanowi art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. "i", czy art. 18 ust. 1, czy art. 45 ust. 2 pkt 3 cyt. ustawy /relacje pomiędzy uprawnieniami gminy jako podmiotem mienia komunalnego, a uprawnieniami komunalnych osób prawnych władających mieniem komunalnym nie są w ustawie ściśle określone / uchwała ta jest jedynie wstępem do dokonania przez organy LPEC-u właściwych czynności prawnych prowadzących do zbycia gminom Lubartów i Łęczna zakładów, jako zorganizowanych części majątku tego przedsiębiorstwa i czynności tych nie zastępuje.

4. Nie można dopatrzeć się naruszenia prawa zaskarżoną uchwałą ponieważ trzeba ją interpretować jako zmierzającą do umożliwienia komunalnej osobie prawnej /LPEC/ nieodpłatnego zbycia gminom Łęczna i Lubartów zorganizowanych części mienia /zakładów/.

5. Sprzeciw Urzędu Miasta i Gminy Łęczna wskazuje, że Urząd ten w pełni podziela zasadność przedmiotowej uchwały, kwestionuje jedynie sposób "podziału" celem przejęcia całości Zakładu Energetyki Ciepłej w Łęcznej.

W odpowiedzi na skargę Wojewoda Lubelski wnosi o jej oddalenie stwierdzając, że nie można uznać zarzutu, że faktyczna intencja uchwały jest odmienna od jej treści, ponieważ o zgodności z prawem uchwały decyduje jej faktyczna regulacja a nie domniemany cel. Intencją uchwały jest podział przedsiębiorstwa, zaś jego konsekwencją dopiero przekazanie powstałych w wyniku podziału zakładów zainteresowanym gminom.

Uchwała mówi o "zgodzie" na podział, podczas gdy jej kompetencje sprowadzają się do wydania merytorycznej decyzji w tym zakresie tj. utworzenia dwóch lub więcej przedsiębiorstw na bazie dzielonego majątku, a podjęcie uchwały wymaga uzyskania uprzedniego zgody rady pracowniczej na jego podział.

Utworzenie nowych jednostek przez organ, który dokonał podziału, jest także niezbędnym warunkiem dla skutecznego przekazania na rzecz innej gminy mienia komunalnego w postaci wydzielonych i zorganizowanych jego składników tj. zespołu środków trwałych i obrotowych.

W ten sposób twierdzenie skarżącego, że uchwała winna być oceniona w świetle przepisów ustawy o samorządzie terytorialnym bez uwzględnienia przepisów ustawy o przedsiębiorstwach państwowych jest wątpliwe, podobnie jak powoływanie się na przepis art. 4 ust. 2 ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości, jest nietrafne do przedmiotu zaskarżonej uchwały.

Rozstrzygnięcie nadzorcze nie narusza kompetencji organów gminy w zakresie dysponowania mieniem komunalnym.

Rozpatrując złożoną skargę Naczelny Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Badając sprawę Sąd doszedł do wniosku, że zaskarżona uchwała reguluje kwestie podziału przedsiębiorstwa a więc dotyczy materii stanowiącej *lex specialis* wobec cyt. przepisów ustawy o samorządzie terytorialnym.

Argumenty strony skarżącej że intencją uchwały jest zapoczątkowanie i uruchomienie procesu podziałowego nie mogą się ostać, ponieważ przepisy prawne nie przewidują podejmowania uchwał o charakterze "przedwstępnym" wyrażających zgodę na podział przedsiębiorstwa.

Uchwała Rady w tym przedmiocie, jako podstawowego organu samorządu, wykraczająca poza kompetencje ustawowe i związane z nią skutki mogłyby wpływać pośrednio na stanowisko innych organów w kierunku ograniczenia ich kompetencji.

Interpretacja prawna uchwały przez stronę skarżącą sprowadza się do wniosku, że przedmiotowa uchwała nie narusza w sposób bezpośredni żadnego przepisu prawnego.

Nie jest to jednak stanowisko trafne. Uchwała Rady jako prawny wyraz woli organu samorządu mogłaby prowadzić do naruszenia porządku prawnego poprzez jej rozumienie jako instrumentu nacisku na radę pracowniczą w sprawie wyrażenia zgody na podział przedsiębiorstwa; na dyrekcje przedsiębiorstwa poprzez stanowienie o sposobie podziału; na kwestie przekazania środków określonym gminom /co już wywołało protesty/.

Oceniając po tym kątem uchwałę Rady należy powiedzieć, że jest ona przedwczesna, uprzednia; nie przewidziana przez przepisy prawne. A więc jej skutkiem mogłoby być naruszenie porządku prawnego.

Rada podejmując przedmiotową uchwałę nie podzieliła przedsiębiorstwa przy spełnieniu ustawowych warunków i nie wyodrębniła środków, które miały być przekazane nowym przedsiębiorstwom.

Przedmiotu tej uchwały nie można także rozpatrywać w kategorii przekazania mienia komunalnego co sugeruje skarga, ponieważ przedmiotem

tego przekazania na podstawie uchwały jest przedsiębiorstwo, a w sprawie przekazywania przedsiębiorstwa istnieją przepisy szczególne /lex specialis/ wyłączające przepisy dot. mienia komunalnego.

W przedmiotowej sprawie nie ma także zastosowania art. 4 ust. 2 cyt. ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości. Zdaniem Sądu przedmiotową uchwałę Rady Miejskiej należy traktować w sposób literalny tj. akt dotyczący podziału przedsiębiorstwa, a jako taki narusza on przepisy o przedsiębiorstwach państwowych, /art. 18 ust. 1 cyt. ustawy/ a tym samym przepisy o samorządzie terytorialnym.

W związku z powyższym Sąd skargę na rozstrzygnięcie nadzorcze oddalił na podstawie art. 207 § 5 kpa w związku z art. 98 ust. 4 cyt. ustawy samorządowej.

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem stwierdzam
Sekretarz Kozieł